

6 juli 2020

Dank u wel voorzitter,

Meneer de Voorzitter, leden van de Raad, leden van het college, kijkers via de Livestream,

Vandaag is de dag van het terugkijken op een roerige periode en het vooruitkijken naar een moeilijke tijd. We kijken terug naar een tijd waarin het COVID-19-virus ons beheerste en kijken vooruit naar een tijd waarin Westervoort ernstig moet bezuinigen.

Ik zal beginnen met het terugkijken. Corona heeft eenieder beperkt in zijn of haar doen en laten. Mensen moesten plotseling thuis werken, kinderen mochten niet meer naar school en eindexamens gingen niet meer door. Zelfs de vergaderingen van de Gemeenteraad hielden op. Dit alles om het grootste, meest omvattende en in ieder geval in mijn leven meest gevaarlijke virus te bestrijden. Voorzitter, ik begin graag met het uitspreken van onze enorme waardering voor het gedrag van onze inwoners. Gedurende deze maanden hebben onze inwoners zich over het algemeen keurig aan de regels gehouden. Wij zijn hier trots op. Hoewel deze regelgeving niet altijd makkelijk te volgen was, gebeurde zulks toch.

Voorzitter, iets meer dan een jaar geleden heeft mijn fractie enkele speerpunten geformuleerd die wij deze periode wilde bereiken en aan de hand waarvan het beleid getoetst zou worden. Wij zullen dit vandaag ook doen. Dit neemt niet weg dat wij graag onze oproep uit de commissievergadering d.d. 23 juni 2020 herhalen. De VVD is er voor om partijpolitiek terzijde schuiven en gezamenlijk te zoeken naar een oplossing voor de voorliggende problematiek.

Afgelopen jaar zijn er belangrijke punten gerealiseerd. Deze punten konden op goedkeuring van de VVD rekenen. Ik denk hierbij onder meer aan de verlaging van de OZB-belasting met 8,4%. Verder zijn wij blij dat de raad het standpunt van de VVD – inmiddels – deelt omtrent de kruising van de Zuidelijke Parallelweg. De maximumsnelheid verlagen aldaar naar 30 km/uur is niet de oplossing. Wij zijn blij dat de motie omtrent de aanmelding voor de flexwoningen unaniem op steun van de raad kon rekenen.

Vervolgens kwam de corona-periode. Hoewel er veel op de planning stond, kwam plotseling alles stil te staan. De VVD diende daarop een motie in om de ademruimte van de ondernemers te vergroten. De VVD is blij dat het college deze motie overgenomen heeft en dat het inmiddels staand beleid is om ondernemers uitstel van betaling ten behoeve van de gemeentelijke belastingen te bieden. Eerder in deze beschouwingen, gaf ik onze inwoners een groot compliment. Wij menen dat dit compliment ook op zijn plaats is aan het adres van de RSD. Het is met ongekende snelheid geweest dat de RSD de verschillende corona-gerelateerde maatregelen tot uitvoering heeft gebracht. Westervoort kan trots zijn op deelname aan de RSD.

Voorzitter, de historie in ogenschouw genomen hebbende is het tijd om vooruit te kijken. Zoals ik reeds al stelde, heeft de VVD ongeveer een jaar geleden speerpunten geformuleerd. Voor ons ligt de voorjaarsnota 2020. Logischerwijs hebben wij deze voorjaarsnota beoordeeld aan de hand van deze speerpunten. De punten die de VVD vorig jaar als speerpunten heeft benoemd, zijn veiligheid, financiën en mobiliteit. Wat betreft dat laatste punt refereerde ik denk ik al terecht aan de kruising bij de Zuidelijke Parallelweg. De Raad had daaromtrent geen verstandiger besluit kunnen nemen. Dan de veiligheid. In de commissie hebben wij aan de portefeuillehouder gevraagd hoe het mogelijk is dat de veiligheidsbeleving van de Westervoortse inwoners omlaag is gegaan. De portefeuillehouder gaf terecht aan dat dit slechts één van de cijfers betrof, daar waar de veiligheid,

althans het veiligheidsgevoel, veel meer aspecten raakt. Het is om die reden dat wij van mening zijn dat het qua veiligheid in Westervoort steeds beter gaat. Vanzelfsprekend zijn er zaken die beter geregeld kunnen worden, maar dat zal je in elke gemeente ervaren. Wij danken de portefeuillehouder voor zijn harde werk hierin.

Het derde speerpunt, ik noemde hem zojuist al, betreft de financiële positie van Westervoort. Deze is ronduit erbarmelijk te noemen. Een netto jaarverlies van iets meer dan 3,3 miljoen kan niet, mag niet en kunnen wij als Raad niet tolereren. Dit betekent dat het tijd is om harde, onplezierige doch noodzakelijke maatregelen te treffen.

Voorzitter, ik grijp terug op de voorjaarsnota. Wij hebben in de commissievergadering d.d. 23 juni 2020 een punt gemaakt van de ontbrekende duurzaamheidsparagraaf. Naar aanleiding van het debat dat aldaar ontstond, hebben wij zowel de motie uit 2018 als de motie uit 2019 over dit onderwerp teruggelezen. Uit deze moties volgt klip en klaar dat de Raad het college verzoekt om bij elk raadsvoorstel de relevante gevolgen betreffende de duurzaamheid uiteen te zetten. Dit is ook dit jaar niet gebeurd. Dit stemt de VVD zeer triest. Wij begrijpen niet waarom het college per se deze duurzaamheidsparagraaf niet in het raadsvoorstel op wil nemen. Van het debat in de commissievergadering werden wij ook niet veel wijzer.

Dan: de inhoud van de voorjaarsnota spreekt naar de mening van de VVD voor zich. Het meest in het oog springende onderwerp van hoofdstuk 1 is uiteraard de ambtelijke fusie met Duiven. Voorzitter, het is tijd om te onderkennen dat het heel moeilijk gaat worden om de gestelde doelstellingen te gaan halen. De vijf k's zijn en worden bij de evaluatie waarschijnlijk niet gehaald. Het vormt een gigantische last voor de begroting terwijl wij simpelweg de ruimte daarvoor niet hebben. Ik zal u iets vertellen voorzitter. Ik zat deze beschouwing te schrijven, terwijl mijn vriendin het voor mij uittypte. Enkel door het volgen van de raadsvergaderingen kon zij mijn vorige zin afmaken. Zij woont in Arnhem. Kunt u nagaan hoe de Westervoorter inmiddels over onze ambtelijke fusie denkt. Wat ons dan weer droevig stemt, is het feit dat er vergeten is om 51.474 euro te ramen aan kosten voor de wethouders. Voorts hopen wij dat het college de controle over de ambtelijke organisatie terug kan krijgen. De vraag die daarbij rijst is natuurlijk wel of Westervoort zelfstandig kan blijven.

Hoofdstuk 2 ziet op de maatschappij. Dit is het hoofdstuk waar, als we eerlijk zijn, vrijwel alle tekorten uit voortkomen. Wij lezen dat het aantrekken van een procesregisseur de efficiëntie voor de gemeente moet verhogen. Wij hopen dat deze efficiëntie ook ten gunste van de burger komt. Tot op heden hebben zij immers alleen te verduren gehad onder de ambtelijke fusie met Duiven. Dit geldt overigens niet alleen voor de burgers. In de commissievergadering refereerde wij al even aan de nog niet doorgerekende meicirculaire. In Duiven is deze circulaire al op 16 juni gepubliceerd. In Westervoort pas veel later. Op de vraag hoe dit kwam, kregen wij van de portefeuillehouder geen verhelderend antwoord. Wij tasten hieromtrent dan ook nog in het duister.

Ik ben aanbeland bij hoofdstuk 3. Dit is misschien wel het belangrijkste hoofdstuk van de voorliggende voorjaarsnota. Voor de VVD althans. De hedendaagse maatschappij, de economie, het gevoel wanneer je wakker wordt dat je nog een baan hebt; dit vloeit allemaal voort uit het goede ondernemerschap van de Westervooritse ondernemer. Zij zijn degenen die verantwoordelijk zijn voor de net genoemde baanzekerheid. Ondernemers, de mensen die het risico durven te nemen waarbij zij andere van een baan voorzien, dienen door de gemeente onvoorwaardelijk ondersteund te worden. Wij hebben als VVD na de uitbraak van het COVID-19-virus een motie ingediend waarin wij verzochten om de ondernemers uitstel van betaling ten aanzien van de gemeentelijke belastingen aan te bieden. Wij zijn heel blij dat het college dit over heeft genomen. Door het overnemen van de

motie, heeft het college gezorgd dat de ondernemers kunnen doen waar zij goed in zijn: het ondernemen. Onze dank daarvoor.

Voorzitter, hoewel er nog veel te zeggen valt over de voorjaarsnota, ga ik wegens gebrek aan tijd over naar de bezuinigingen. Zij zijn immers minstens zo relevant. Ik zal beginnen met het voor de VVD meest heikele punt. Dit ziet op de livestream. Het afschaffen van de livestream is geen besparing, het is een verhoging van de jaarlijkse lasten. Elk alternatief is immers duurder. Ik zal dit nader toelichten bij het door ons in te dienen amendement.

Er zijn veel punten waar wij als VVD niet mee eens zijn. Wij zijn echter een realistische politieke partij. Als je een alternatief wil, zal je met dekking moeten komen. Wij hebben dit om eerlijk te zijn niet overal kunnen vinden. Het zal u niet verbazen dat de VVD grote moeite heeft met de verhoging van de OZB-belasting. Dit is een voorbeeld waar onze idealen in het geding komen. Desalniettemin hebben wij besloten hier toch mee in te stemmen. Dit, overigens, onder de uitdrukkelijke kanttekening dat wij aannemen dat wanneer Westervoort er financieel beter voor staat het college zal kijken naar een verlichting van deze oh zo hoge en onrechtvaardige belasting. In de commissievergadering gaven wij al aan moeite te hebben met uittreding uit the economic board. Hiervoor geldt echter hetzelfde als bij de OZB-belasting. Dekking konden wij niet meer vinden.

Wij zullen als politieke partijen allemaal onze eigen punten hebben waar wij het niet mee eens zijn. Gezien onze oproep in de commissievergadering om partijpolitiek te laten varen teneinde gezamenlijk zorg te dragen voor een goed herstel van Westervoort, hebben wij gekozen om ons met name te focussen op punten die de hele raad aangaan. Om die reden hopen wij ook dat deze raad ons hierin zal steunen. Ik hecht er echter wel waarde aan om de voor ons belangrijke punten wel te noemen. Zojuist noemde ik de OZB-belasting en de uittreding uit the economic board. Er zijn echter meer punten waar wij ons grote zorgen over maken. Dit betreft bijvoorbeeld het betaald parkeren invoeren voor langparkeerders. Wij vrezen dat dit ten koste gaat van het gebruik van het openbaar vervoer. Ook denken wij dat dit zal zorgen voor een gigantische druk op de parkeerplaatsen in de aanliggende wijken. Dit zal een grove en grote overbelasting van ons wegennet veroorzaken. Ook maken wij ons veel zorgen over het beëindigen van de HALT-lessen op de scholen. Deze HALT-lessen bestrijden niet alleen vernieling in en van Westervoort, zij zorgen ook voor de mogelijkheid voor jongeren om onbezorgd en zonder strafblad hun volwassen leven te gaan leven.

Voorzitter, zoals gezegd hebben wij ons met name gefocust op de instrumenten van de gemeenteraad. Eén (1) van deze instrumenten is de Rekenkamer. In een tijd waarin wij aan ernstige tekorten te lijden hebben, hebben wij als gemeente de dure plicht om professionals onze plannen te laten beoordelen. Het is om die reden dat de vereniging Nederlandse gemeenten ons adviseert om per hoofd van de bevolking, 1,50 euro aan de Rekenkamer bij te dragen. Op dit moment draagt Westervoort 1 euro per hoofd van de bevolking bij. Het voorstel ligt er om dit bedrag, dat dus al onder de 'VNG-norm' valt, te halveren. Dit betekent dat wij slechts 33% van het geadviseerde bedrag betalen. Hoe kunnen wij dan nog bij een dergelijk minimale bijdrage vertrouwen op de bevindingen van deze Rekenkamer? Zij heeft immers slechts bestaansrecht indien wij haar financieren. Het is om die reden dat de VVD ervoor kiest om dit instrument van de Raad niet de nek om te draaien. Later vanavond zullen wij gaan stemmen over een amendement van de VVD om dit voorstel aan te passen. Ik hoop en vertrouw op de steun van de Raad hieromtrent.

Voorzitter, ik kom aan het einde van mijn beschouwing. Ik wil echter niet onopgemerkt laten dat wij als VVD bijzonder blij zijn met de houding van de coalitie. Ik doel dan niet alleen op de vergadering van vanavond, maar ook op het complete afgelopen politieke jaar. Wij merken dat voorstellen worden beoordeeld op basis van zijn inhoud en niet op basis van zijn afkomst. Dit zien we

bijvoorbeeld bij de behandeling van het onderwerp 1Stroom. Wij hopen dat, hoewel wij langzaam aan richting de verkiezingen gaan, dit zo zal blijven. Het is op deze manier dat wij als Raad het best mogelijke beleid kunnen maken.

Voorzitter, hier wil ik het graag bij laten. Ik dank u allen voor uw aandacht.